

Szerkesztőség:

Arad Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Arad Nyomda Vállalat.

Bulev Regele Ferdinand 4/22.

(József téren)

Sürgöny cím: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Égész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

Legyen vége a hitegetésnek!

A mai lapokban hatalmas tudósítások jelentek meg arról, hogy a külföldi kölcsön már biztos, csak alá kell írni a szerződést és kinyújtott markukba bele hullnak a dollármilliók. Ha az elmúlt események nem tettek volna pesszimistává bennünket az ilyen nyilatkozatokkal szemben, akkor minden fenntartás nélkül elhinnék ezeket a félhivatalos (?) jelentéseket. Elhinnék azt is, hogy a szerződés aláírása után, amely már órák kérdése, nyomban folyósítják az első kétszázötven millió dollárt s azt, hogy a külföld várakozáson felüli jóakarata és egyéb megnyugtató momentumok elősegítik Románia gyors konszolidációját, ami feleslegessé teszi a kölcsön többi tételének folyósítását.

Ismételjük, ha nem állnának előttünk példák, akkor örömteli várakozással lennénk a kölcsön kiutalását, amely meg hozza a stabilizációt, a gazdasági egyensúlyt és mindazon előnyöket, amiket a rossz gazdasági politika miatt nélkülözött Románia lakossága. De látuk, hogy az elmúlt esztendőben havonta háromszor-négyszer hirdették nagy garral, hogy megvan a külföldi kölcsön, hogy órák kérdése és aláírják a kölcsönszerződést. Akkor is beszélték összegekről és külföld jóakarataról és mindenről, ami most ismét felszínre került és ami érthetően elvetette bennünk a hitetlenség magyát, mert nem lett a kölcsönből semmi és az akkori kormányok nevéssé tették magukat felelőtlen kijelentéseikkel úgy belső, mint külföld előtt.

És most... Most pedig szeretnénk hinni, hogy Lugojeanu miniszter valóban az a meg gondolt, megfontolt férfi, akinek a kölcsön megkötéséről elhangzott tegnapi nyilatkozata számszerű adatok alapján nyugszik és nem egy hirtelen fellobbanó, szalmakángszerű, optimista impresszió, hanem a hangulatvillámlása. Az ország népe a sok keserű csalódás miatt elvesztette hitét az ilyen nyilatkozatokkal szemben és ma már nem is vált ki örömet a kölcsön megkötéséről szóló hír, inkább valami fájdalmas lemondást jelentő mosoly jelenik meg annak hallatára az emberek arcán. Nagyon szomorú, hogy ez így van és sok lerombolt hitet kell ennek a kormánynak felépíteni, hogy azok megszilárduljanak az emberek lelkében.

Nem akarjuk hinni, hogy most is úgy, mint régen, csak áztatás volt a kölcsön megkötéséről szóló hír és nem merjük hinni ennek az ellenkezőjét sem. Mi is, mint az ország minden polgára, várakozó álláspontra helyezkedünk s most talán, valamivel több remény él bennünk, hogy nem fogunk csalódni. Ugy látszik, most már maga a kormány is megunta azt a sok huza-vonát, amely a külföldi kölcsön körül lejátszódik és ultimátumot intéz a francia bankárokhöz: lesz kölcsön, vagy nem lesz? Negyvennyolc órán belül — reméljük — megérkezik a válasz erre a régen vajudó kérdésre.

Negyvennyolc órán belül végleges választ kap a kormány a kölcsön ügyében.

Bucurestiben biztosra veszik a kölcsön megkötését. — A kormány erélyes fellépése döntő fázisba juttatta a kölcsöntárgyalásokat. — Több új kölcsönajánlatot kapott a kormány. — Dr. Tilea missziója.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának telefonjelentése.) A kormánykörökhöz ma este 9 óra 15 perckor távirat érkezett Párisból, amelyben a kölcsön ügyében érdekelt bankárok közlik, hogy Lugojeanu intervenciójára — amely szerint a kormány tovább nem hajlandó elszenvetni a bankárok halogató játékát és a másfél éves huza-vona után végre határozott választ kíván Románia —

a végleges választ 48 órán belül megadják.

Ezt a szükséges távirati jelentést Bucurestiben úgy magyarázzák, hogy

a párisi bankárok máris határoztak a kérdésben, helyesebben: a kölcsön sorsáteljeséggel biztos

és így egészen minden valószínűsége meg van annak, hogy — mint Maulu bejelentette —

a kormány legkésőbb január 15-ikéig perfektuálhatja a kölcsönt.

A kormányhoz közelálló körök jó jelnek veszik, hogy a kormány határozott és erélyes fellépésére Párisban végre rászánták magukat a végleges válasz megadására.

A kormány erélyes lépésére azért volt szükség, mert a Blair-csoport újabb és újabb követeléseket állított fel, a tárgyalások befejezését szándékosan halogatta.

a kormány pedig más, főleg angol és amerikai tőkések kölcsönajánlatának birtokában van,

amelyre nem tud érdemleges választ adni mind addig, amíg a Blair-csoport nem mondja ki a végső szót a Romániával folytatott tárgyalásokban. A kölcsöntárgyalások új fázisával áll kapcsolatban az is, hogy a kormány tegnap Angliába küldte dr. Tilea Viorel képviselőt. Tilea dr. valószínűleg az angol pénzeszettel fog érintkezést keresni és előkészíti a talajt arra az eshetőségre, ha a Blair-csoporttal végleg megszakadnának a tárgyalások.

Mussolini a békeszerződés revízióját követeli.

Nem háborús, hanem barátságos revíziót akar. — A háborús veszedelem két anyaga: Benes és Briand. — Egy olasz lap érdekes cikke a revízió szükségességéről.

Milanóból jelentik: Mussolini egy amerikai lap tudósítójának intervjut adott, amelyben a következőket mondotta:

— Nem kell aggódni az olasz terjeszkedési törekvések miatt. Célunk nem a háború, de készen kell állnunk. Hiszen 1935-ben bekövetkeznek azok az ismert feltételek, amelyek lehetővé teszik Európa mai formájának megváltoztatását. **A békeszerződések elégtelenek és vannak nemzetek, amelyek nem maradhatnak meg jelenlegi határaik között. Magyarország sorsán is mindenképpen könnyíteni kell. A békerekvizió Olaszország szempontjából is a gyarmati problémák miatt fontos.**

— Ne hogy félreértsenek, amit mondom, nem háborús fenyegetőzés, csupán barátságos békés revízióról van szó. Jól tudom, hogy más hatalmak ellenzik a békeszerződések módosítását, a revízió azonban elkerülhetetlen.

Milanóból jelentik: A Popolo d'Italia „Utópia és valóság, európai panoráma 1929. elején” címmel Gaetano Polverellitől cikket közöl, amelyben az ismert publicista többek között a következőket írja:

A nagy háború után, amelynek az lett volna a feladata, hogy a történelem utolsó háborúja legyen, nyílt háborús fenyegetések hangzottak el Poincaré szájából. Ma mindenki tudja — írja a cikkíró —

hogy Franciaország kész újra háborút kezdeni, ha az Anschluss megtörténik. A háború veszedelmének másik két anyaga Benes és Briand,

akik állandóan hangsúlyozzák, hogy Középeurópa-

ban mindenáron megvédik a statusquot s aki ezt megváltoztatni akarja, az a háború barátja.

— A dolgok így állván, nem mi olaszok vagyunk az örök béke vallásának eretnekei, hanem a franciák, akik határozottan készülnek az elkövetkezendő konfliktusra. Franciaország ma a világ legerősebb hadserege felett rendelkezik és flottája a második a földtekén. Meg kell mondanunk ezek után, hogy

a békerekvizió megtagadása a Wilson-elvek legsúlyosabb megsértése.

Magyarország, bár a legsúlyosabb tragédiát éli, soha annyira nem lesz megtörve, hogy a mai helyzetet elfogadja. Benes makacsul, de kevés szerencsével csalogat a Duna-konföderáció eszméivel, természetesen szláv felügyelet s francia protektorátus mellett. Hat esztendő illúziói igazolták Olaszországot, amely soha nem tartotta keresztülvihetőnek ezt az utópisztikus politikai álmot.

A közlekedésügyi miniszter a vasut reorganizációjáról.

Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi miniszter ma nyilatkozatot adott a sajtónak, amelyben kijelentette, hogy minden törekvéssel a vasut teljes helyreállítása, a szükséges beruházási alapok megteremtése és a decentralizáció keresztülvitele mellett van. Meg kell szüntetni a mai állapotokat. — mondotta a miniszter — hogy minden Bucurestiből függjön. A vasutigazgatóságok és a kerületi felügyelőségek a legszélesebb autonómiát fogják kapni.

Jugoszláviában egyelőre nyugalom van

A hivatalos jelentések szerint a lakosság mindenütt meglelégedéssel fogadta az új rendszer életbeléptetésének híret. — A legújabb európai diktatura első napjai. A jugoszláviai Magyar Pártot nem oszlatják fel.

Megszüntették a birói függetlenséget Jugoszláviában.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának telefonjelentése.) Spalatóból, Sebenikéből, Dubrovnikból, Szarajevóból, Mosztárból, Laibachból és Zágrábból érkezett újabb híradások megerősítik azt a jelentést, hogy a lakosság mindenütt általános meglelégedéssel fogadja az új kormány kinevezését. Hétfőn este az ifjuság lelkes tüntetést rendezett Spalatóban, Sebenikóban és több más helységben, éltették a királyt és üdvözölték a parlamentet.

A zágrábi kamara üdvözli a királyt.

A zágrábi kereskedelmi kamara a következő üdvözlő táviratot intézte Sándor királyhoz:

„Valamennyi gazdasági egyesülés, mely a kereskedelmi kamara körébe tartozik, legnagyobb meglelégedéssel nyilváníti a királyi proklamáció felett. A jelenlegi történelmi és döntő pillanatban mindannyiunknak az a meggyőződése, hogy a király bölcs elhatározása alapot emel a boldogabb jövő és Jugoszlávia gazdasági fejlődése számára. Éljen a király és a családja!”

Az uralkodó programja.

Marinkovics külügyminiszter tegnap fogadta Dard francia követet. A találkozásnak igen nagy fontosságot tulajdonítanak.

A király Zágrábmegye királyi biztosává Uzorinac volt alispánt nevezte ki. A megyei tisztviselők nagyrésze hűségnyilatkozatot tett a királynak.

A Vreme különkiadásban ismerteti a király programját, amely szerint

a miniszteriumok számát nyolcra csökkentik, egyszerűsítik a közigazgatást, letörlik a korrupciót és az új törvények kidolgozására Belgrád, Zágráb és Laibach jogi szakértőiből bizottságot alakítanak.

Megszűnt a birói függetlenség.

Sándor király a hivatalos lap különkiadásában tegnap, kedden este hat órakor négy újabb törvényt hirdetett ki. Az első két részben megváltoztatta, részben kiegészíti az államtanács, a közigazgatási bíróság és az állami legfőbb számvevőszék szervezetét és azok szabályzatát. Az eddig kihirdetett törvények fő jellemvonása, hogy megszüntetik a szkupstina jogát a javaslatételre. A harmadik törvény

a birói függetlenséget az egész vonalon megszünteti.

A biró az új törvény 17. szakasza szerint bármelyik pillanatban áthelyezhető, nyugdíjazható, sőt elbocsátható. A bírák egyéb beosztást is kaphatnak. A bírákat a király nevezi ki az igazságügyminiszter előterjesztésére. A negyedik törvény az állam biztonságának védelmére a belgrádi semmitörvényekből legfőbb állami törvényeket alakít, amely minden ügyben megfélebbizhetetlen ítéletet hoz, továbbá mindenféle ügyben illetékes. A legfőbb állami törvényszék birái sem képeznek kivételt az előbb említett birói törvény alól és ők is bármikor áthelyezhetők, vagy elmozdíthatók.

Macsek nyilatkozata a kormány ellen.

Macsek horvát pártvezér tegnap nyilatkozott a sajtóban s bírálatot mondott a jelenlegi helyzet felett. Hangoztatta, hogy nézete szerint az új kormány egyáltalában nem alkalmas a válság megoldására. Hogy a kormányban régi szkupstinatagok is résztvesznek, ez azt bizonyítja, hogy

a kormány éppenséggel nem áll a pártok felett.

amint azt hirdetik. Sajnálatainak adott kifeje-

zést, hogy akadtak olyan horvátok is, akik fárcát vállaltak az új kormányban. Saját érdeklükben nem tanácsolta volna nekik ezt a lépést. Tegnap mindazokat a lapokat, amelyek Macsek nyilatkozatát leközlötték, elkobozták.

Nem oszlatják fel a jugoszláv Magyar Pártot.

A szabadkai főispán tegnap bekérte magához a Magyar Párt irattárának egész anyagát, minden levelezését és az összes könyveket. A főispán ezen eljárását a hétfőn kihirdetett államvédelmi törvénnyel okolta meg. Ennek a törvénynek harmadik szakasza ugyanis kimondja, hogy mindazok a politikai pártok, amelyek vallási, vagy faji alapon állanak, feloszlatandók. A Magyar Párt vezetősége azonnal gyűlést hívott össze, melyen elhatározta, hogy közölni fogják a főispánnal.

miszerint ez az új törvény egyáltalában nem vonatkozik a kisebbségekre.

A Magyar Párt közbelépésére a főispán azonnal telefon útján keresett érintkezést a belügyminiszteriummal, érdeklődve, hogy ebben a

Nagy vihar az osztrák parlamentben a lakásvédelmi törvény hatályon kívül helyezése miatt.

A javaslat kormányválságot is idézhet elő.

Bécsből jelentik: A kormány ma terjesztette a parlament elé a lakóvédelmi törvény hatályon kívül helyezéséről szóló javaslatot. A javaslat a szociálisták között nagy felháborodást váltott ki. A szociálista képviselők maguk-

ból kikelje, a padokat verték és egyöntetűen támadták a kormányt, majd kijelentették, hogy a kérdésben népszavazást követelnek. Politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy a javaslat miatt kormányválság áll elő.

Botrány egy halálos magzatelhajtás körül.

Tiltott műtét következtében meghalt a kassai kórházban egy szép urileány, akin orvósakat követeltek el. — Halálos ágyán megnevezte a műtétet végző orvosokat.

Kassáról jelentik: Pénteken délután a kassai állami kórházban meghalt egy feltűnő szépségű fiatal leány, akit néhány nappal ezelőtt szállítottak be oda. A halál oka tiltott műtétből eredő vérmérgezés volt. Az áldozat halálos ágyán, anyja jelenlétében, akit Jicinből sürgőnyileg hívtak a haldoklóhoz, részletes vallomást tett a tiltott műtétre vonatkozólag és

megnevezte azokat az orvosokat is, akik a magzatelhajtásnál közreműködtek.

A leány egy prágai petróleum-kályhagyár tisztviselője, aki Szlovénországban egyes városokban a kályhamodelleket mutatta be s egyes érdeklődő magánfeleket is meglátogatott. E minőségben került el Zólyomba, ahol — vallomása szerint egy ottani fiatal kereskedő erőszakot követett el ellene. A leány áldott állapotba került és hogy szegényétől meneküljön, beleegyezett abba, hogy erőszakosan szabaddítsák meg az erőszak következményeitől.

A műtétet végre is hajtották rajta. Hogy miért jött a műtét után Kassára, csak későbbben sikerült megállapítani.

Holmijai között megtalálták egy kassai üzemi fiatal tulajdonosának fényképét.

Az illetőt azonnal beidézték kihallgatásra a rendőrséghez, aki ott elmondotta, hogy a leányt ismeri. Úgy került vele közelebbi ismeretségbe, hogy a fiatal leány kályhát ajánlott neki megvételre. Az üzleti ismeretségből kölcsönös rokonszenv fejlődött és levelezés állott fenn közöttük. Az volt a szándéka, hogy a leányt feleségül veszi.

Mintegy 2 héttel ezelőtt távirat érkezett címére Zólyomból, amelyben a leány bejelentette, hogy Kassára érkezik és arra kérte a fiatalembert, várjon rá az állomáson.

kérdésben milyen álláspontot foglaljon el.

A belügyminiszterium a Magyar Párt fellogását tette magáévá,

minek következtében a főispán kénytelen lesz eddigi eljárását revidálni.

Marioara királyné születésnapja.

Ma délelőtt 11 órakor a belgrádi katedrálisban ünnepi istentisztelet volt Marioara királyné születésnapja alkalmából. A királyi pár a rezsimváltozás óta ezuttal először hagyta el a konakot. A 15 fokos hidegben több ezer főre menő tömeg éljenezte meg a királyi párt. A Te Deumon Marinkovics külügyminiszter kivételével a kormány minden tagja részt vett. Feltűnést keltett, hogy az istentiszteleten a radikális demokraták nem vettek részt.

Megszűnt a táviratok cenzurája.

A négy napos karácsonyi ünnepi szünet után ma először jelentek meg a lapok. A belgrádi sajtó nagyrésze vezércikkben üdvözli a rendszerváltozást. A Pravda azt írja, hogy az államéletben új korszak nyílt meg. Sándor király a nemzet méltó vezérének bizonyult, a ki megmentette hazáját.

Az alkotmány felülgészítésekor, vasárnap életbe léptetett távirati cenzurát ma délben megszüntették.

Az esti bucaresti-i jelentések arról számolnak be, hogy Bucaresti és Belgrád között a telefonforgalom ma ismét helyreállt.

A leány a jelzett időben meg is érkezett, de olyan gyöngye és beteg volt, hogy kórházba kellett szállítani, ahol vérmérgezésben meghalt.

Elrendelték boncolását, amely szombaton történt meg és kétségtelenül megállapította a tiltott műtétet végzők gondatlanságát és lelkiismeretlenségét.

Az áldozat édesanyja hazaszállította Jicinbe a boncolás megtörténte után a szerencsétlen leány holttestét. A vizsgálat folyik és a nyomozás érdekében annak fejleményei még nem hozhatók nyilvánosságra.

Annyit sikerült máris megállapítani, hogy a leány nem csupán Zólyomban, hanem annak környékén, sőt egy kassavidéki városban is tartózkodott. A nyomozás most azt igyekszik felderíteni, mennyiben fedi a leány vallomása a való tényeket és melyik az a város, ahol a magzatelhajtás műtétje megtörtént.

A leány levelezésben állott merénylőjével és megindult a nyomozás a levelek megszerzésére. Bizonyára értékes nyomot fognak szolgáltatni a vizsgálat számára. Az áldozat édesanyja, amint halottjával hazaérkezik, a leány összes iratait, leveleit, feljegyzéseit eljuttatja a kassai rendőrséghez.

A leány nagyon szép jövedelemmel bírt s keresménye egy részét félretette, jó családból származik és vagyonos szülei vannak. Halálos ágyán

utolsó kívánsága volt, hogy hazaszállítsák és zenével temessék.

Ez a kívánsága teljesült is.

A nyomozás a csendőrség bevonásával a legszélesebb apparátussal folyik s a legközelebbi napok érdekes fejleményeket ígérnek.

Régi, de jó a **Höfer**-féle gyermek-hintőpor, krém és szappan.

Türhetetlenné vált a diákság helyzete az Anghelescu-féle iskolaprogramm következtében.

A diákokat az új tanítási rendszer állandó lelki depresszió alatt tartja. — Dirsea egyetemi orvostanár Costachescu miniszternél.

Bucurestiből jelentik: Alexandrescu Dirsea egyetemi orvostanár egy küldöttség élén megjelent Costachescu közoktatásügyi miniszter előtt és jelentést tett a diákság elkéseredett helyzetéről, amely az Anghelescu-féle analitikus iskolaprogramm következtében már-már szinte türhetetlenné vált.

Az orvosok kimutatták, hogy amióta ez

a tanítási rendszer életbe lépett, a diákok nagyrésze állandóan lelki depresszió alatt áll és így képtelen a tanulásra. Közölt egy esetet, mely szerint egy diák a rengeteg és rendszeretlen tanulástól megőrült. A miniszter megígérte, hogy a kérdést azonnal vizsgálat tárgyává teszi és már a legközelebbi minisztertanács elé terjeszti.

El akarják tussolni a Gazette du Franc botrányát

A kormány a titkos alapból kielégíti a károsultakat, hogy a kompromittált politikusokat megvédje.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirati jelentése.) Glard vizsgálóbíró ma folytatta a kihallgatásokat a Gazette du Franc botrányának ügyében. Kihallgatta Max Singert, aki a Hanau-konzern egyik vállalatának fiktív vezetője volt. Singer jóhiszeműsége azonban beigazolódott. Ugyancsak jóhiszeműen járt el az ügyben Rio szenátor, a kereskedelmi tengerész volt államtitkára.

A „Populaire” valamint a Coty-sajtó lap-

jai ma annak az aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy a kormány tekintettel a Gazette du Franc botrányába belekeveredett politikusokra és képviselőkre, hajlandó lesz az ügy eltusolásába belemenni. Attól is tartanak, hogy e célra a Gazette du Franc elnökjének a kormány titkos alapjaiból megfelelő összeget fog rendelkezésére bocsátani, hogy a krach által károsodott egyéneket kielégíthesse.

A legszemtelenebb aradi bárvendég.

Egy ismeretlen fiatalember nagy pezsgős társaságot rendezett egyik aradi bárban — potyára. — Jogi vita a bárhölgy „társalgási” pénzéről.

(Arad, január 9.) Ha a főpincérek mindennapi élményeiket feljegyeznék, valószínű, hogy sok érdekes regénynél élvezetesebb olvasmányt nyújtanának. Minden főpincér pszichológus, mindegyik kiváló emberismerő, mind tudja, hogy melyik vendégtől mit, illetve mennyit várhat és melyik a bliccelő, melyik a jól fizető. Nagy élettapasztalatokból szerezte meg ezt a tudást a főpincér és mégis napról-napra előfordul valami, ami csalódást hoz számára az emberekben. A napokban történt egy ilyen eset az egyik aradi bárban. Egy fiatalember lépett be ugye este tizenegy óra tájban, karján egy hölgyvel. Letelepedtek egy asztalhoz. A fiatalember olyan fesztelennel viselkedett, mint aki életének felét bárban töltötte. Gourmandériát eláruló pazar vacsorát rendelt, amiből természetesen nem hiányzott sem a kaviár, sem a pezsgő.

A hangulat egyre vidámabbá vált, minden vendég a két ismeretlent figyelte és azok ketten kitünő hangulatban, már a negyedik üveg pezsgőt fogyasztották el. Egyik bárhölgy bátorságot veit magának és letelepedett a két vendég mellé. Most már hármásban mulattak. A fiatalember magához hívatta a főpincért és utasította, adjon a bárhölgy részére ötszáz

lej „társalgási” pénzt. Reggel felé járt az idő, a hangulat kitünő volt és az előkelően mulatozó fiatalember ismét magához hívta a főpincért és így szól:

— Főúr, mennyi értékűt fogyasztottunk?

A főúr számol. A vacsora és a pezsgő ezerkilencszáz lej, a hölgynek társalgási pénz ötszáz lej, összesen kétezer négyszáz lej.

— Köszönöm — válaszolta az ifjú — csak ezt akartam tudni, mert nincs egyetlen banim sem. Nem lenne szíves — kérdezte fölényes szemtelenséggel — a jazzbandnak is adni legalább ötszáz lejt?

A főurat meglepte ez a határtalan merészség. Nem tudta, mit csináljon, nevéssé-e, vagy bosszankodjék? Nevetni kezdett, de hogy némileg regresszálja magát, a portással kidobatta úgy a fiatal urat, mint a kíséretében lévő hölgyet. Azok szintén nevetve röpültek ki az ajtón. A dolog igazi csattanója csak ezután következett be. Élénk jogi vita támadt a bárhölgy és a főúr között, hogy a legszemtelenebb vendég megbízásából átadott ötszáz lejt köteles-e a bárhölgy visszaadni a főurnak. A bárhölgy természetesen élénken tiltakozott a pénz visszaadása ellen és kijelentette, hogy azt ő kiérdemelte és a főúr intézze el finansziális ügyeit a vendéggel. A hevenyében összeállított esküdszék a bárhölgynek adott igazat és a főúr kénytelen volt belenyugodni az ítéletbe és a végén bevallotta, hogy nem is az imponálóan elbliccelt ezerkilencszáz lej bosszantja őt, hanem az az ötszáz lej, amit elrejtett a bárhölgy mély dekoltázsa alá.

Üzleti könyvek,

levérendezők, dosszié és összes irodalmi cikkek, ügyvédi és egyéb nyomtatványok legolcsóbban

Kerpel Izsónál.

vajok közül való, akit már több ízben látott vendégül a rendőrség zárkájában. Amikor a rendőrrel a Str. Bratianu (Weitzer-uccához) értek, a cigányasszony kivész a kendőjéből husz lejt és díszkréten a rendőr markába nyomja.

— Tessék, nagyságos rendőr ur — szóló suttyogva — ez a magámé és engedjen engem hazra, mert hat rajkóm vár.

A rendőr egy szót sem szólt, de megsemmisítő pillantással nézett végig a megvesztegetni akaró asszonyon. A cigányasszony azt hitte, hogy kevésnek találja a felajánlott összeget és ismét hozzáfogott összegöröcsölt kendőjének kibogozásához, kivett még két darab husz lejt és a hatvan lejt átnyújtotta a rendőrnek. A rendőr, amikor látta, hogy milyen makacs megvesztegetővel van dolga, elfogadta a pénzt és úgy tett, mintha belement volna az alkuba. A Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-ucca) sarkán a cigányasszony élni akart megvásárolt jogával és befordult az uccába. A legnagyobb megrökönyödésére azonban a rendőr karonragadta és kissé barátságosan formában invitálta a rendőrség felé. Mikor az asszony látta, hogy nincs menekvés, visszakövetelte a hatvan lejt.

— Majd a rendőrségen — szóló a rendőr.

Megérkeztek. Kiderült, hogy a cigányasszonyt Ciurar Elenának hívják, de Mat nevén is szokott szerepelni. A rendőrségen ismét követelte visszera a hatvan lejt és a legnagyobb kétségbeeséssel vette tudomásul, hogy a pénzt bünyjelként lefoglalják. A nyomozás folyik a cigányasszony ellen, mert bizonyos, hogy egyik tagja a jól szervezett piaci fosztogató bandának.

Irodalom és művészet

Bölcsődal.

Fodor László vigjátékának bemutatója az aradi színházban.

A, talán költőleg is finom darabíró kezét ad a humoristának, s a kettő együtt: Fodor László — „elénekli” a Bölcsődalt, éppannyi lány poézissal, mint amennyi — Fodor Lászlótól nem is várt — derü színezi a vigjátékot. Egy pillanatra az is lehetne az érzésünk, hogy a Bölcsődal mellé nem illik zárójelbe a „vigjáték” meghatározás; több, vagy kevesebb — az attól függ, hogy mi megkapóbb: a romantikába vesző kispolgári vágyódás, vagy pedig a finomkodó, háttérből előbukkanó humor. Én azt hiszem, hogy az előbbi a darab nyomában feltünő értéke, mert a humor díszkréten húzódik csak meg benne.

A Bölcsődal több, mint vigjáték és ennek a sokszor diszkreditált nivónak fölébe az helyezi Fodor színpadi munkáját, hogy lelke mélyéből fölfakadt gondolatok rögzít le élénk, sokszor igazán a plauzibilitás határain belül. Néha azonban képzelhetetlen, vagy épen túlzottan képzelet színek veszik körül Klára nővér alakját, akit olyan angyali nemességgel, nemlétező egyszerűséggel, de egyszersmind lélekhez szóló kedvességgel ruház fel, hogy ez Fodor Lászlónak föltétlenül a javát szolgálja és a sikert teremti meg számára.

A ma esti premier szép ház lelkes tapsaiban Aradon is jelentkezett. Ez nemcsak a darab közvetlenségének az eredménye, hanem az ezuttal szépen pergő prózaelőadásnak is. Szendrey Mihály igazgató öreg nyugalmazott huszárezredese igaz érték, Gaál Piri eleinte elfogódottan, később belemelegedve szerepének bensőségébe, őszinte hangokat pendített meg, Fekete Irén néhány jelenet mélyes ember színein át volt kitünő, a Mari mosonót szíveket érintőn, könnyeket előcsalóan tolmácsolta. Szepessy Edith néhol egész helyes modorban találta meg a barátnőtípus lényegét, Horváth László stílusosan értelmezett aglegény professzorában teljesen visszatükröződött

TELEFON 70. ERZSEKET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma d. u. 5, 7 és 9-kor rendszeres olcsó helyárrakkal.
First (azelőtt Fanamet) világatrakció. Premier. Eredeti zenével.

„Szép Heléna”. Nagy operette. Főszerepben: Korda Mária, Ricardo Cortez és Huszár Pufi.
„Jön! „Diákhörceg”, a világ legnagyobb filmeseménye Ramon Novarroval.

Elfogták az aradi piac szarkáját.

Tettenértek egy zsebmetező cigányasszonyt, akit a tömeg meg akart lincselni. — Vesztegetési kísérlet husz lejjel.

(Arad, január 9.) Ma délelőtt a Piata Avram Ianca (Szabadság-tér) posztoló rendőrnek feltűnt egy cigányasszony, aki állandóan ott settenkedett a vásárlók közelében. Figyelni kezdte és egyszerre észrevette, hogy a cigányasszony valakinek a zsebéből ki akarja lopni a tárcát. A pénztárca, már a tolvaj kezében volt, amikor a rendőr ottermett és elfogta a menekülni akaró cigányasszonyt. Egy pillanat alatt hatalmas csődület keletkezett és a rendőrnek nagy munkájába került megvédeni a tolvajt a felháborodott közönség inzultá-

lásától. A rendőr kiragadta a halálrémült, sikoltozó cigányasszonyt a tömegeből és elindult vele a rendőrség felé. A közönség felháborodása érthető volt, mert az aradi piacokon napról-napra történnek vakmerő zsebtolvajlások, amelyek ellen szinte lehetetlen a védekezés. A tolvajok, akik rendszerint cigányok, a tömeg közé keverednek és naponta néhányszor felhangzik a már jól ismert kiáltás „jaj, ellopták a tárcámat!” Az előhívott rendőr semmi eredményt nem mutathat föl, mert a tolvaj bizonyára ártatlan képpel áll a tömeg között, vagy pedig ő nyilvánítja leghangosabban rosszaságát a gyakori zsebmetszések miatt.

Az elfogott cigányasszony, mint a rendőrségen kiderült, a legveszedelmesebb zsebtol-

A főváros pénzét is magánbankokban tartják.

A minisztérium elrendelte, hogy a közpénzeket a törvény szerint a letéptéztárba helyezték.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A bucaresti-i városi tanács mai ülésén felolvasták a belügyminiszter leiratát, amely szerint a primaria a törvények rendelkezéseivel ellentétben a város pénzét magánbankokban helyezte el, így elsősorban a Banca Centrală și a Tarii Românești 27 milliót, amely összeget az országos letéptéztárnál kellett volna elhelyezni. A belügyminiszter a legsürgősebb intézkedést követeli a primariától, hogy a törvények erre vonatkozó rendelkezéseit haladéktalanul teljesítse.

Emlékeztet még az a vita, amely Arad város pénzének a Victoria Bankban való elhelyezése körül keletkezett. A minisztérium ez esetben már jóelőre gondoskodik arról, hogy a főváros pénze ne kerülhesse az aradi közpénzek sorsára.

Mussolini leányának érdekes kalandja Dél-Indiában.

Mussolini Edda meglátogatta Trovancore maharaniját Marco Polo városában. A hinduk nagy ünneplésben részesítették a Duce fiatal leányát, kit elhalmoztak exotikus ajándékokkal. — Mussolini Edda tapasztalatai Trovancoreban.

Rómából jelentik: A politikai körök legújabb szenzációja: Edda Mussolini nek, a Duce leányának szokatlan kalandja Indiában. Edda Mussolini ugyanis résztvesz a nagy olasz cirkáló, a Lega Navals világkörüli útján, amely jelenleg az indus vizeket járja. Amikor Trovancoreban, a független délindiai államnak királynője tudomást szerzett arról, hogy az olasz miniszterelnök leánya országát partján kikötött, ama kívánságát fejezte ki, hogy a Duce leánya látogassa őt meg fővárosában, amely a régi Colummal, Marco Polo híres városával azonos. Rómából csakhamar megérkezett a bejegyzés ehhez a vizithez, amely aztán meg is történt.

A királyné 4 udvari autója várta Madura kikötővárosban Mussolini leányát és kíséretét egy reggel és ezzel megkezdődött a 200 mérföldes autót az ország belsejébe, persze oly utakon is át, amelyek nem tulságosan alkalmasak autózásra. Az út több mint romantikus élmény volt a fiatal leány számára. A hinduk mindenütt ünnepélyes fogadtatásban részesítették Eddát, formás szónoklatokat tarotak s kikerdezték a fiatal hölgyet alaposan arról, hogy mit csinált apja Olaszországban. A Duce leányának autója csakhamar valóságos muzemmmá változott át a rengeteg exotikus ajándéktól, amivel a barátságos hinduk meglep-
ték. Virágok, koszorúk garmadáit díszítették a gépkocsit, amelyben exotikus gyümölcsök és

éneklőmadarak jelképezték Trovancore lakóinak kedvességét.

Végre megérkezett a társaság Trivandoumba, a birodalom fővárosába, ahol Watts, az első miniszter és testvére fogadták Mussolini Eddát, akit egy palotában szállásoltak el. A nőknek Trovancoreban igen különleges helyzetük van. A hadiszolgálatot és a pilótákat kivéve, minden foglalkozási ágban előnyben vannak a férfiak fölött. A régensséget is nő tölti be és ez csak női ágon örökölheto. — Maga az uralkodónő, Trovancore maharanija, aki egy graciózus hölgy, palotájában fogadta a Duce leányát. Drága nemzeti viseletben ült a trónon, de — mezitláb. A maharani sokáig eltársalgott Mussolini Eddával és nagyon dicsérte apját, akit a nemzeti érzések megörzö-jének nevezett. Tekintettel arra, hogy a trovancorei vallási ritus előírja, hogy ha az ember egy „hittelennel“ beszél, utána meg kell fürdenie a templom szentelt vizében, a királynő és egész kísérete kénytelen volt megfürdeni Edda vizitje után. A maharani egyébként egy gyönyörű arannyal hímzett sejkemkötősel ajándékozta meg Mussolini leányát, akinek tiszteletére nagy hangversenyt is rendeztek a fővárosban. Mussolini Eddát és kíséretét aztán 3 aranygyűrű, baldachinos elefánt szállította ki a vasutállomásra, ahonnan a Duce leánya visszautazott a kikötővárosba és felszállt a cirkálóra, amely tovább folytatta útját az indiai Óceánon.

Zsebórák, ébresztő órák, szalon-, fal-, inga-, irodai és üzemi órák, ugyaszintén ékszerek a legolcsóbb árak mellett:

CSÁKY-cégnél

Arad, a Lutheránus templommal szemben.
(Óra-étszerjavítást, ékszerjavítást pontosan eszközöl.)

* Az Eltörött a hegedűm már befutotta az első jubileum országutját. Tegnapelőtt volt a tizedik zsufolt ház előadása ennek a pompás és minden tekintetben ragyogó operettnek, amelyre Zerkovitz Béla is gratulált külön a társulatnak és beigerte, hogy a következő jubileumra eljön Aradra és személyesen dirigálja majd operettjét. A kiállítás látványos, az előadás kitünő. Viola Margit, Kertész Mani, Dancs Ica, Galetta, Balázs, Gyöző, ifj. Szendrey, Földes és Joanovits nagyszerűek. Galetta rendezése hibátlan, Gellért az ambikó-zus dirigens. Péntektől vasárnap estig fut a műsoron az Eltörött a hegedűm.

* Szombat délután félóra előadás lesz a színházban és ez alkalommal népies és ifjusági előadás keretében a Lumpacius Vagabundus és a három jómadár-t adja elő a társulat, kitünő szereposztásban.

* Jön: Az utolsó Verebély-lány, a szenzációs operett!

* Illencz Lipót Aradon. Ille n c z Lipót, a már két évtized óta európai viszonylatokban is ismert nevű aradi származású festőművész, aki — mint ismeretes — nyolc esztendeje a képzőművészet empóriumában, Münchenben él, rövid tartózkodásra Aradra érkezett. A kitünő művész, aki sűrűn szerepel a legelőkelőbb müncheni kiállításokon és alkotásaival nemcsak Németországban, de az egész Nyugaton is nagy sikereket aratott s több kompozíciója az Óceánon túlra is átkerült, persze nem jött üres kézzel. Legutóbbi alkotásai közül öt grandiózus vásznat hozott magával, amelyeket a Lengyel-butorüzlet kirakatában állított ki. Az új Illencz-képek természetesen a kíváncsiak állandó sokaságát vonzzák a kirakat elé s aradi tisztelői igen kellemes meglepetéssel veszik tudomásul, hogy az illusztris mester utóbb még szindusabb, koncepcióban és lelki meglátásokban az eddigieknél is értékesebb képeket alkot. A kiállított képek a Münchenhez közeli Chiemensee pittoreszk szépségeiben gazdag vidékéről valók.

— Rudolf trónörökös unokája színész lett. Berlinből jelentik: Windischgraetz Ottó herceg, Rudolf trónörökös unokája színészé képezte ki magát egy berlini színiiskolában és még ebben a szezonban debutálni fog az egyik Saltenburg-színházban.

— Érdekes képrablási per a fürthi esküdtszék előtt. Nürnbergből jelentik: A fürthi esküdtszék kedden egy szenzációs képrablási bünper tárgyalását kezdte meg. Néhány évvel ezelőtt kirabolták a cadelsburgi várkastélyt, amelynek muzeumában több értékes festményt öríttek. A nyomozás megállapította, hogy a betörést több rovtomultu betörő követte el, akik viszont úgy vallottak, hogy őket berlini képkereskedők bujtogatták fel a rablásra. A megnevezett kereskedőknél meg is találták a lopott festményeket, mire valamennyiüket letartóztatták. A per fővádoltja Wilhelm Lippmann ismert berlini műkereskedő, a porosz királyi muzeum egykori igazgatójának fia. A főtárgyalás több napig fog tartani.

Német politikusok érdekes távirata Maniuhoz.

Bauer, Scheidemann és társai a román politikai bünösök szabadlábrahelyezését kérték a miniszterelnöktől.

Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök ma este táviratot kapott Berlinből, amelyet több ismert német politikus, többek között Bauer és Scheidemann volt miniszter irt alá és amelyben a kormány uralomrajtásakor tett ígérete értelmében az összes politikai bebörtönzöttek, így elsősorban Bujor és Boris Stefanov szabadonbocsájtását kéri.

APOLLO

URANIA

Ma, csütörtökön 5, 7 és 9-kor

PREMIER!

OLGA TSCECHOVA

világsiker aratott filmje:

ÉGŐ HATÁR

A bosszuálló asszony

(Loreley)

Lotte Lohring Maria Paudler
Paul Otto és Walter Szlezák-al

a főalak eredeti gondolata. Földes jól harmonizál a kerettel, Jávor, Kallós, Köváry ugyan-csak megfelelően illeszkednek bele az együttesbe. A közönség határozott tetszésével találkozott a premier és a felvonások között sűrűn hangzott fel a taps.

* Az aradi városi színház heti műsora. Csütörtök: Bölcsődal (vigjátékudonság, B. bérlet.) Péntek: Eltörött a hegedűm (C. bérlet.) Szombat délután fél 5 órakor: Lumpacius vagabundus és a három jómadár (ifjusági és népies félóra előadás.) Este fél 9 órakor: Eltörött a hegedűm (A. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Régi nyár (mésékelt helyárrakkal.) 6 órakor: Bölcsődal (vigjátékudonság, mérsékelt helyárrakkal.) Este 9 órakor: Eltörött a hegedűm (B. bérlet.) Hétfő: Bölcsődal (C. bérlet.)

* Rózsahegy Kálmán egy vigjáték eljátszására a Király Színházhoz szerződött. Rózsahegy Kálmán, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, ma aláírta a szerződést, amely a Pista néni című új vigjáték egyik főszerepének eljátszására a Király Színházhoz köti. Az illusztris színművész egvelőre csak 30 napi szabadságot kapott a Nemzeti Színháztól, de valószínű, hogy a darab sikeréhez mérten, szabadságát jó néhány hónappal még meghosszabbítja. Rózsahegy egyébként már holnaptól kezdve részt vesz a Pista néni

próbáin. A darabban Rózsahegy F e d á k Sárival játszik együtt.

* A színház igazgatósága most hozza ki a bombasikerű slágerdarabokat és ezek közé tartozik a prózában a legírissabb Fodor-új-donság: a Bölcsődal, amelyet hatalmas tetszés jegyében, nagy közönség előtt, tegnap este mutatott be az aradi színtársulat. Az Eltörött a hegedűm után a prózában a Bölcsődalban találta meg az igazgatóság a szezon legértékesebb és kétségtelenül legnagyobb siker előtt álló darabját, amelyet még igen sok zsufolt ház előtt fog adni a társulat. Fodor humora talán a Dr. Szabó Luciban és a Templom egerében sem érvényesült oly frappánsan, mint ebben a remekbe szabott vigjátékban, amely csupa eleven élet és mellettük megszólaló közvetlenség. Minden sikertényező biztos ismeretével egyszerűen megkapja a közönség tetszését Fodor egyszerű és mégis szép romantikája és mindezt hatványozottan elősegíti a siker felé az az előadás, amelyet kétségtelenül kifogástalannak lehet nevezni. Szendrey igazgató, Fekete Irén, Gaál Piri, Szepessy Edith, Jávor, Horváth, Kallós, Kun, Földes, Köváry, egytől-egyig pompás alakokat szolgáltattak meg a Bölcsődalban, hibátlan vigjátéki stílusban. A vigjáték ma, valamint vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal és hétfő este szerepel műsoron.

— **Kis uszólímpiász Budapesten.** Budapestről jelentik: Február 13. és 20. között Budapesten kisebb méretű uszó-olimpiász lesz, amelynek keretében vízipóló-bajnokságot is rendeznek és ez talán révansalkalmat nyújt a magyaroknak, hogy az Amszterdamban elvesztett vízipóló-hegemoniát a németektől visszazerezzék.

— **Tűz egy bucuresti-i illatszertárban.** Bucarestből táviratozzák: Ma éjszaka hatalmas tűz tört ki a bucuresti-i Luxuria illatszergyárban. A tűzoltók csak több órai megfeszített munka után tudták a tüzet lokalizálni. A kár több, mint egy millió.

— **Kémkedésért elítélt vezérkari kapitány.** Kopenhágából jelentik: A kopenhágai katonai törvényszék az orosz szovjet javára történt kémkedésért öt esztendőre fegyházbüntetésre ítélte Lebour dán vezérkari kapitányt, míg titkárnője, aki szintén részt vett a kémkedésben, három évi börtönt kapott.

— **Két jugoszláv repülőgép szállt le Magyarországon.** Budapestről táviratozzák: Tegnap Taksony közelében egy jugoszláv repülőgép kényszerleszállást végzett. A pilóta elmondotta, hogy benzinhány miatt volt kénytelen leszállni. A gépet és a pilótát a továbbiakig szigorú őrizet alá vették. Ma délelőtt Solt közelében egy másik jugoszláv repülőgép szállt le, amit a pilótával együtt szintén őrizetbe vettek.

— **Vakmerő bankrablás Athénben.** Athénből jelentik: Vakmerő bankrablás történt tegnap Athénben. Egy előkelő pénzintézet pénztárhelyiségében a kora délutáni órákban megjelent egy fiatal ember, aki a helyiségben egyedül tartózkodó pénztáros szeme közé borsot szórt, majd kirabolta a pénzeszekrényt, ahonnan 400.000 drachmát vitt el.

— **Aradi orvos házassága Newyorkban.** A mai napon érdekes házasság híre érkezett Aradra. Az Újvilágban, Newyorkban egy aradi orvos: dr. Aufricht Gusztáv kozmetikus, Aufricht Miksa aradi fakereskedő fia az elmúlt napokban házasságot kötött egy előkelő, Berlinből származó newyorki német leánnyal. Az ügy érdekességéhez tartozik, hogy a házasságnál az orvos fivére, Aufricht Rudolf, aki néhány héttel ezelőtt vándorolt ki szerepelt tanúként.

— **Kovaszinci csendélet.** Mint annak idején megirtuk, Kovaszinc községben ezelőtt három hónappal az ottani nagyvendéglőben tartott mulatság alkalmával valaki, akinek kiletét nem sikerült megállapítani, fejen lőtte Japa Ádám gazdálkodót. Japa sokáig feküdt a sebbel, erős szervezete azonban kiállotta a súlyos sérülést és felgyógyult. Mintegy két nappal ezelőtt Japa a községbeli Lósz-féle vegyeskereskedésben vásárolt, ahol összetalálkozott régi haragosával, Saur Ádámmal. Saur, amikor meglátta Japát, nem tudta magát fékezni, előkapta a kését és fejbe szurta ellenfelét. Japa szerencsésen félre ugrott és így a kés csak kisebb sebet ejtett rajta. Ebből a cselekedetből Japa azt a gyanút fogta, hogy a régebbi lövöldözés is Saurtól származik és ilyen értelemben feljelentést tett ellene a csendőrségnél, amely Saur Ádámot alapos gyanu alapján le is tartóztatta. Közben hazaérkezett Kovaszincra Saur fia, Saur János temesvári politechnikai hallgató, aki Lósz László kereskedőt verte meg olyan súlyosan, hogy a kereskedő súlyos betegnek fekszik. A gyoroki csendőrség Saur Jánost is letartóztatta és úgy az apa, mint a fiu ellen megindították az eljárást.

Reggelire-uzsonnára a legegészségesebb táplálék egy csésze tejben három kávéskanál OVOMALTINE.

— **A tulérezékeny portás rémtette.** Marseilleből jelentik: Az Aix en Province-i törvényszék portása revolveréből rálőtt Lacaux államügyészre. A portás sértőnek találta az államügyész utasítását a központi fűtés kazánja tüzeinek felélesztésére s azon annyira feldühödött, hogy revolvért rántott elő és két lövést adott le az ügyészre, aki könnyebben megsebesülve összeesett. Amikor véres tétét látta a portás, öngyilkosságból a szájába lőtt és nyomban szörnyethalt.

Kiss Rózsa

**! kolonzáró órája ma !
! este 9-től 1 óráig !
! a Krispin-teremben !**

LEGUJABB.

A fővárosi kereskedők mozgalmát indították az adó- és vámemelések ellen. A Sfatul Negustoresc is csatlakozott az akcióhoz.

— Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

A bucuresti-i Kereskedők Egyesülete Dobrescu elnöke alatt ma este 9 órakor renklővi úti értekezletet tartott, amelyen a leghatározottabban tiltakoztak az adó és a vámilletékek emelése ellen.

A szónokok kihangsúlyozták, hogy a kereskedők nem bírják elviselni a mai helyzetet és az állami jövedelmek emelése az ő bevételeik csökkenését, következésképp rövid idő alatt a csődök százait fogja magánál vinni.

A gyűlésen megjelent a Sfatul Negustoresc

delegáltja is, aki közölte a gyűléssel, hogy a Sfatul Negustoresc is csatlakozik a kereskedők tiltakozó mozgalmához

és mindent el fog követni, hogy a kormányt más belátásra bírja, mert a mai helyzet nemcsak hogy tarthatatlan, hanem egyenesen katasztrofális is lehet a román kereskedelmi és gazdasági életre. A gyűlés ezután kimondotta, hogy a mozgalom ébrentartása érdekében minden harmad-negyed napon rendkívüli, demonstrációs gyűléseket tart.

RENDKIVÜLI ALKALOM!

Szenzációs existenciális nagyjövedelem bárkinek

Egy bárkinek, illetve bármely társadalmi állásu vagy foglalkozásu egyénnek is megfelelő, kellő kihasználás mellett

existenciális nagy, abszolút reális jövedelmet nyújtó

kényelmes, uri, fő- vagy mellékfoglalkozás, illetve vállalkozás

Aradváros vagy Aradvármegye, esetleg több vármegye területére

azonnaira átvethető. Az átvételhez 75.000—150.000 Lei azonnali készpénztörke szükséges. Sürgős megkeresések lehetőleg küldőnccel, amelyekben a foglalkozás és vagyoni viszonyok is megemlítendőek, „Abszolút reális jövedelem” jelige alatt Rudolf Mosse hird. irodába Arad, Str. Alexandri 1. küldendőek. A vállalkozás bemutatása és személyes tárgyalások végett a t. reflektánsok az ezidőszert Aradon időző vállalati igazgató által levélileg fognak meghívatni. (Nem ügynökség, nem állás, nem biztosítás s nem hasonló foglalkozás.) 278

— **Természettudományi kongresszus Budapesten.** Budapestről táviratozzák: A kultuszminisztérium értesítette a Természettudományi Társulatot, hogy tavasszal új természettudományi kongresszust hív össze, amely gyakorlati kérdésekkel, így például a búza nemesítésével is foglalkozna. Klébelsberg Kunó gróf kultuszminiszter a jövőben rendszerezíteni kívánja ezeket a kongresszusokat.

— **Két súlyos autókatasztrófa.** Berlinből jelentik: A grünwaldi kanyarban két autó összeütközött. A karambolnak egy halott és két súlyosan sebesült áldozata van. — Párisból jelentik: Páris közelében egy magánautó, amelyben egy öttagú kiránduló társaság ült, az árokba zuhant. Mind az öt utas szörnyethalt.

— **Lemondanak a tót miniszterek a Tuka-ügy miatt.** Prágából jelentik: Hlinka tanácskozássra hívta össze pártjának parlamenti csoportját, hogy a további magatartás felől döntsenek. Lehetségesnek tartják, hogy a Tuka-ügyben a tót néppárti miniszterek lemondanak.

— **Kezdődő érlelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alliasi pangást, mint a renyhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti.** A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szív-bajosoknál is szabályozza a gyomor- és bélműködést, aminek következtében az ellenálló-képesség fokozódik. Kapható gyógyszerárakban drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Pásztoróra után kirabolta a férj lakását.** Costa Juon sajtényi lakos egy éjszaka látogatást tett Tamás Lukrécia mikalakai asszonynál. A párocska, hogy a kellemes a hasznossal összekösse, hajnalban együttesen kirabolta a férj lakását. A vizsgálóbíró fogóságba helyezte a delikvenseket, akik persze úgy a házasságtörés, mint a lopás vádjá ellen tiltakoznak.

— **Hadirokkantak gyűlése Aradon.** A rokkantak, hadiárvák és hadiözvegyek országos egyesülete, az I. O. V. e hó 24-én tartja nagygyűlését Bucurestiben és most az országos egyesület megbizta a vidéki szervezeteket is, hogy a nagygyűlés előtt tartsanak előkészítő tagozati értekezleteket. Vasárnap délelőtt így az aradi és aradmegyei rokkantak, hadiárvák és hadiözvegyek rendeznek Martin János rokkant főhadnagy előkészítésében a város háza kistermében gyűlést, amelyen meg fogják beszélni azokat a sérelmeket, amelyeket majd az országos gyűlés elé ohajtanak tárni. Martin János főhadnagy ezután is meghívja az I. O. V. szervezetébe tartozó tagokat, hogy jelenjenek meg a vasárnapi előkészítő értekezleten.

— **Rendőri hírek.** Buciumann Mártonné feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy a str. Eminescu (Deák Ferenc-uccai) lakásából ezer lejt ellopott. — Grizan György Radnai-ut 31. számú ház lakója feljelentést tett, hogy lakásából több ezer lejt értékű ruhanemű tűnt el. — Zoltán Károly gáji lakos, Martonosi Emilné ellen tett feljelentést, aki állítólag nagyértékű ruhaneműt lopott tőle. — Balasiu János str. Metianu (Forrai-uccai) kereskedőtől egy Rott Rozália nevű asszony tizenhatezer lejt értékű selyemárut elvitt és többé nem jelentkezett. A kereskedő család miatt tett ellene feljelentést a rendőrségen. A feljelentések nyomában megindult a nyomozás.

— **F. hó 12-én délelőtt nyílik meg Magyar Ilma képkiállítás a Kulturpalota kistermében.**

— **AAC táncos teast január 12-én.** Az AAC ezévi mulatsága elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint Arad egész uri társadalma. Az AAC estélyek sikerének biztosítéka előkelő tagjainak osztatlan érdeklődése és áldozatkészsége. Ezután is felkéri a rendezőség azon tagjainkat, kik a felállítandó buffethez hozzájárulnak, hogy küldeményeiket a Fehér Kereszt nagytermébe a mulatság napján d. e. 11 órától délután 5-ig sziveskedjenek beküldeni,

Hajós-bál január 19-én a Fehér Kereszt-ben

Megszólal a női test legalaposabb ismerője

Max Weldy, a kosztümszabók és Music Hallok királya, a finom vonalakról, a dekoltázsokról és arról, hogy mi a különbség nő és nő között.

(Páris, január 9.) Max Weldy bizonyára a világ legalaposabb asszonyismerője — legalább is ami a külsőt illeti. Ki más tudná megmondani, hogy husz év alatt hány centiméterrel csuszott alá az amerikai nő keble — a példákat taláalomra veszem — mennyivel szélesebb a német nő csipője, mint az argentinaié és milyen új huspárnalerakódás mutatkozik Középeurópában? A női test geográfusa ő, aki a területet és feületet méri, aki az arányokat állapítja meg és a lassu geológiai elváltozásokat jósolja be. Ki más dicsekedniene azzal, hogy évenként a világ valamennyi asszonytípusa eldehíroz kezei között. Ne tessék félreérteni. Max Weldy nem modern Casanova, aki geográfiai ismereteit nemzetközi kalandokból meríti. Egyszerűen ő a kosztümszabók, a Music-hallok királya, aki a világ valamennyi vedettjét, táncosnőjét, primadonnáját öltözteti.

A tollak, gyöngyök, hamis drágakövek káprázatos birodalma.

Itt, a Folies Bergère-mulató tőszomszédságában kerestük fel a mestert, káprázatos birodalmában, melyben sohasem nyugszik le a nap. Ezt úgy is lehet érteni, hogy Max Weldy Amerikától Ázsiáig a világ valamennyi attrakciója és színpada fölött uralkodik, de úgy is, hogy a rue Saules-i székházban se éjjel, se nappal nem alusznak el a reflektorok.

Az első emelet a nyersanyagoké. Kilométer hosszúságú velur- és szatinvégek, fém, ezüst és arany szövetek. Művirágmezők s tollerdők. Hamis gyöngyök és hamis ékszerek, fémipikkelyek, ezüstrojtok, aranyzálak, tonnaszámra. A bazári toll és a bazári üveg csak a mester varázsütésére vár, hogy kigyuljon a meztelen női testeken s Alaszkától Kamcsatkáig lángborítsa a fehéret és sárga, rézbőrű s fekete szíveket.

Milliók a szem gyöngyökötletésére.

— A Folies Bergère, vagy Moulin-Rouge revüi — mondja Max Weldy, a music-hall király — két-három ezer méter velurt, 3-4 ezer méter szatint, kétezer méter bélésszövetet emésztenek fel.

— Egyetlen kosztümre ezer-ezerötszáz frank áru tollat rakunk föl, s persze csak a figuránsok kosztümjéről beszélnek. A táncosnők tolettjén — például a Mistinguettén — negyvenezer franknyi van.

— A művirág? Egyetlen revuehöz három ezer kosár rózsra kell. A legközségesebb rózsából — a májusi műrőzsából — évenként több milliót adok el.

— A hamis ékszerek? Nos, számítsa ki. Egyetlen kosztümre 35-40 ezer hamis drágakövet kell felrakni. Egy mellvédő nyolcezer követ emészt fel, pedig ugyancsak kurtára van szabva... Ezer kőnek 125 frank az ára.

Lassankint elmeséli Max Weldy, hogy ő látja el a kosztümökkel, párisi tollakkal, fantasztikus kartonokkal, hamis gyöngyökkel és csillogó aranyzálakokkal a világ legnagyobb mulatóit: a newyorki Wintergarten, Ziegfeldet és Apolló-t, a berlini Admirálpalast és Spielershaust, a barcelonai Olympiát, a madridi „Reine Victoriá”-t, a buenos-ayres-i Maypont és így tovább.

Max Weldy a női test filozófusa.

De hogy lett Weldy a világ első kosztümszabója?

— A kosztümszabónak — adja meg a magyarazatot a mester — ha nemzetközi relációban akar dolgozni, nemcsak nagy empirikus tudással kell bírnia, de jó pszichológusnak is kell lennie. Aki nem ismeri a világ valamennyi női testét, nem lehet jó kosztümszabó. Egy német vagy skandináv nő például sehogy sem tudta magára öltetni rendesen egy francia, vagy egy olasz nő kosztümjét. Ha tehát egy francia holgy tolettjét, Németországba küld-

jük, ebben az értelemben okvetlenül módosítanunk kell őket. Hasonló igazításra van szükség, ha Spanyolországba küldünk egy párisi music-hal-számot, míg például a délamerikai nő valamivel karcsubb is, mint a francia, vagy az olasz.

— A newyorki girls-ek kosztümjeit elől mélyebben kell kivágni, mint például az angolét, mert az amerikai nő melle mintegy öt centivel lejjebb költözött... Másrészt, ha például a középeurópai és skandináv nők lába vastagabb, úgy az amerikai nő acélos és izmos. Természetes, hogy egy jó kosztümszabónak mindezeket a részleteket állandóan szem előtt kell tartania.

— Mester, mélyik hát ön szerint az ideális női test?

— Kétségkívül az amerikai nőé. Ma ő képviseli az élő formák legszebb harmóniáját.

A meztelen nő a színpadon.

— És a népek izlésével nem kell számot vetni?

— Dehogyan nem. Olaszországban például Mussolini hatalomra jutása óta nem szabad a nőket porére vetköztetni... Németországban, Franciaországban pedig éppen a mester dekoltálás kedvelt. A berliniek leginkább azt szeretik, ha a hát marad csupaszon. New-Yorkban és Londonban pedig a legnagyobb szemérmetségnak éppen ezt tartják.

Newyorkban a meztelen nőket csak azzal a föltétellel tűrték meg a színpadon, ha mozdulatlanok maradnak. A szárazrezsimmel s a puritánizmus föllükerekedésével a színpadi meztelenség is újabb megszorításokat szenvedett. Különben győződjék meg róla, a fotografiában.

S Weldy mester egy fényképgyűjteményt pakkol elének, amely ugyanegy revue-nek, newyorki, berlini, római, oslói előadását mutatja. A kép városról-városra változó: a toll és a hamis drágakő is a népek kedélyváltozását követi.

Közgazdaság.

Zürichben 3.12 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 9.)
Külfetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milánó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50. — Áru: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdényítés. (Január hó 9.)
Berlin 123.51, Amsterdam 208.52.50, Newyork 519.35, London 2519, Páris 20.30, Milánó 27.19, Prága 15.37.50, Budapest 90.55, Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12, Varsó 58.17.50, Bécs 73.07.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 9.)
Berlin 123.48, Amsterdam 208.57.50, Newyork 519.50, London 2519.12.50, Páris 20.31, Milánó 27.18.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 3.12, Varsó 58.20, Bécs 73.08.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január hó 9.)
Devizák: Páris 6.53, Berlin 39.75, London 807.50, Newyork 166.60, Milánó 8.75, Zürich 32.15, Prága 4.95, Bécs 23.50, Budapest 29.05, Varsó 18.85. — Valuták: Napoleon 645, márka 39.50, léva 1.18, török lira 0.82, angol font 807, francia frank 6.52, svájci frank 32.25, olasz lira 8.73, drachma 2.10, dinár 2.94, dollár 166, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.60, pengő 29, cseh korona 4.92.

— Nem szüntetik meg a Banca Romaneasca aradi fiókjának deviza-osztályát. Pár nap előtt híre terjedt, hogy a Banca Romaneasca aradi fiókja beszünteti deviza-osztályának működését és az ebben az osztályban alkalmazott tisztviselőit más osztályokba helyezi át. A Banca Romaneasca aradi fiókjának vezetősége annak közlését kéri, hogy a deviza-osztály működésének beszüntetéséről szóló hír tévedésen alapszik, minthogy nincsen szó ezen osztály működésének beszüntetéséről. A deviza-osztály továbbra is fennáll és működik és ugyanolyan tevékenységet fejt ki, mint eddig.

— Nagy vascempészet a lengyel határon. Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt jelenti, hogy a kattowitzi vámhatóságok nagyarányú csempészt lepleztek le. Több lengyel gyár Csehszlovákiában nagyobb mennyiségű nyersvasat vásárolt s a vámhatóságokat kijátszva, a vagonokat Lengyelországba csempészték. A lengyel államot 300.000 zloty kár érte. Hatvan tisztviselőt letartóztattak, akiket azzal gyanúsítanak, hogy tudtak a csempészségről.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTTÉR.

E rovat a közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés.

A Bánáti Bankegyesület Részvénytársaság (azelőtt Aradi Polgári Takarékpénztár R. T. és Sváb Központi Bank R. T.) ezúton közli az intézet tisztelt részvényeseivel, hogy a régi cégjelzésű részvényeknek bevonása „Bánáti Bankegyesület”-részvényekre való becserélés céljából az intézet aradi és temesvári főintézeteinél és összes fiókjainál megkezdődött. Minthogy az új részvények 1928 évi üzletévi osztalékszolvénnyel vannak ellátva és a társaság csak ezek után fizet osztalékot, a régi részvények is az 1928 üzletévre szóló szolvénnyel szolgáltatandók be.

295

NYILATKOZAT.

Kepes Ignác ur ellen tett feljelentés, melyet a január 9-iki napilapok hoztak, tévedésen alapult, mert nevezett az incassóval teljesen elszámolt és tőle nekem semmi követelésem nincsen.

293

Deutsch Aladár.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-uca) sarkánál, a hetipiac legéjénkebb helyén

**bolthelyiség,
azonnalra kiadó.**

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

